

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) yhtymäkokous 19.11.2021

VD/3395/00.01.05.03/2021

RV/K-ML/RK-K

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) yhtymäkokouksessa 19.11.2021 käsitellään sidotun investointimäärärahan korottaminen, toiminta- ja taloussuunnitelma 2022–2024, Esplanadin ja Etelärannan alueen vesihuoltoverkostojen saneerauksen hankesuunnitelma, Kruunusillat raitiotiehankeeseen vesihuollon hankesuunnitelma ja selvityksen antaminen yhtymäkokoukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2020 arviointikertomuksen johdosta.

Jäsenkunnat	Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen
Yhtymäkokous	HSY:n perussopimuksen mukaan jokaisella jäsenkunnalla on yhtymäkokouksessa yksi edustaja, joka käyttää jäsenkunnan äänivaltaa. Jäsenkuntien äänimäärä jakaantuu seuraavasti: Helsinki 50 %, Espoo 27 %, Vantaa 22 % ja Kauniainen 1 %;
Hallitus	Hallituksessa enintään 14 jäsentä ja henkilökohtaista varajäsentä, toimikausi 4 vuotta. Yhtymäkokous valitsee jäsenet ja varajäsenet, jotka edustavat jäsenkuntia virallisen asukasluvun suhteessa kuitenkin siten, että kuntaryhmää, jonka muodostavat muut jäsenkunnat kuin Helsinki, Espoo ja Vantaa, edustaa vähintään yksi varsinainen jäsen. Samaa kuntaa edustavilla jäsenillä ei kuitenkaan voi olla enempää kuin puolet äänivallasta (7 jäsentä ja 7 varajäsentä) ja jokaista jäsenkuntaa tulee edustaa vähintään yksi jäsen tai varajäsen. Hallituksen puheenjohtajaksi valitaan jäsen, joka edustaa suurinta jäsenkuntaa. Hallituksen kokoonpano tarkistetaan uuden jäsenkunnan hyväksymisen johdosta seuraavan toimikauden alusta lukien.
Hallitus 2021-2025	Vantaan edustajat: 3 jäsentä ja näiden henkilökohtaiset varajäsenet
Hallituksen asian- tuntijajäsen 2021-2025	Vantaalta kaupungininsinööri (Koja 13.9.2021 § 4)
Tarkastuslautakunta	Tarkastuslautakunnassa puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja enintään 5 jäsentä sekä jokaisella henkilökohtainen varajäsen siten, että jokaisesta jäsenkunnasta on vähintään yksi jäsen tai varajäsen lautakunnassa.
Tarkastuslautakunta 2021-2025	Vantaan edustajat: varapuheenjohtaja ja tämän henkilökohtainen varajäsen sekä yksi jäsen, jonka varajäsenen nimeää Helsinki;
Tilintarkastaja 2021	KPMG Julkistarkastus Oy

Talousarvio ja -suunnitelma

Kuntayhtymän talousarvion ja -suunnitelman tuottavuustavoitteena on ollut keskimääräinen 1,5 %:n vuotuinen tuottavuuden paraneminen. Yleisenä kustannustason muutoksena talousarviovuodelle on käytetty 1,3 %:a, ellei tarkempaa arviota menoeristä ole ollut käytettävissä. Suunnitelmavuodet 2023 ja 2024 on esitetty vuoden 2022 hintatasossa. Suunnitelman tavoitteiden pohjana ovat strategiset päämäärät: ympäristövastuun ja resurssitehokkuuden edelläkävijä, korkea toimintavarmuus, sujuvat palvelut ja vakaa talous.

HSY:n toimintatuotot vuonna 2022 ovat 399,7 milj. euroa eli 3,9 milj. euroa (1 %) enemmän vuoden 2021 ennusteeseen verrattuna. Myyntituottojen budjetoinnissa on otettu huomioon toimintavolyymien

muutokset sekä esitetyt asiakashintamuutokset. Vesihuollon käyttö- ja perusmaksuihin on laskettu 3,3 % korotus. Kaupunkien maksama korvaus yleisten alueiden hulevesistä on pienentänyt jäteveden käyttömaksun korotustarvetta. Hintojen nostotarve perustuu menossa olevan suuren investointitarpeen ja siitä seuraavien pääomakulujen kasvun kattamiseen.

HSY:n toimintamenot ovat 207,8 milj. euroa vuonna 2022 15,6 milj. euroa (8,1 %) enemmän vuoden 2021 ennusteeseen verrattuna. Toimintamenojen budjetoinnissa on otettu huomioon toiminnan muutokset ja merkittävimmät tiedossa olevat kustannusmuutokset sekä eräät kertaluonteiset kustannuserät kuten Suomenojan laitoksen purkukustannukset ja arvioitu kunta-alan palkkaratkaisun vaikutus (+1,5 %).

Toimintakate vuonna 2022 on 194,1 miljoonaa (48,6 %), kun sen vuonna 2021 ennustetaan olevan 205,8 miljoonaa (52,0 %).

Nettorahoitusmenot vuonna 2022 ovat 65,3 miljoonaa. Korkomenoista 60,6 miljoonaa euroa on jäsenkunnille perustamislainoista maksettavia korkoja. Vuonna 2022 jatkuu lisäksi koron maksaminen HSY:n peruspääomasta jäsenkunnille 2,5 miljoonan euron suuruisena. Rahoitustuottoihin on budjetoitu 2,4 miljoonan euron osinkotuotot Uudenmaan Voima Oy:ltä vuodelle 2022.

Toimintakatteen ja rahoituserien jälkeen syntyvä vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen jälkeen jää käytettäväksi investointeihin ja lainojen lyhennyksiin. Vuonna 2022 vuosikate on 128,8 miljoonaa euroa, kun investointimenot ja lainojen lyhennykset ovat yhteensä 299,8 miljoonaa euroa. Suunnitelmakaudella joudutaankin turvautumaan merkittävään ulkopuoliseen lainarahoitukseen.

Tilikauden tulos vuonna 2022 on vuosikatteesta vähennettävien pysyvien vastaavien (käyttöomaisuus) poistojen jälkeen 2 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Jätehuollon investointivarausten aiempaan purkamiseen liittyvien poistoerokirjausten ja vesihuollon tuloksesta maksettavien tuloverojen jälkeen tilikauden ylijäämä on 2 miljoonaa euroa.

Kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti HSY perii jäsenkunniltaan maksuosuudet muista kuin vesihuollon tai jätehuollon tehtävistä. Kuntaosuuksilla katetaan se osuus seutu- ja ympäristötiedon tehtävien hoidosta aiheutuvista kustannuksista, jota ei voida kattaa tulosalueen muilla myyntituotoilla tai ulkopuolisella hankerahoituksella. Viestintä- ja neuvontayksikköön kuuluvan ilmastoinfon toiminnasta yhteistyötahoilta laskutettavien osuuksien jälkeen loput toimintakuluista katetaan HSY:n ja jäsenkuntien välisen sopimuksen mukaisesti kuntaosuuksilla. Maksuosuudet jaetaan jäsenkuntien virallisen asukasluvun suhteessa, siten että yhden kunnan maksuosuus ei voi olla yli 50 % ja on vähintään 1 %. Seutu- ja ympäristötiedon tulosalueen aiempien vuosien ylijäämäisistä tuloksista kertynyt kumulatiivinen ylijäämä hyvitetään laatimalla tulosalueen budjetti alijäämäiseksi siten, ettei kuntaosuuksia laskuteta täysimääräisinä. Vuoden 2021 tulosennusteen mukainen kumulatiivinen ylijäämä 0,37 miljoonaa on kohdistettu täysimääräisesti suunnitelmakaudelle etupainotteisesti kuntaosuuksia vähentäväksi. Talousarvion mukaan jäsenkunnilta perittävät kuntaosuudet vuonna 2022 ovat yhteensä 4,34 milj. euroa, 55 704 euroa enemmän kuin vuonna 2021. Vantaan kaupungin osuus on 0,952 milj. euroa eli 14 400 euroa korkeampi kuin vuonna 2021.

Investoinnit

Vesihuollon ja jätehuollon investoinnit vuonna 2022 ovat yhteensä 224 milj. euroa, josta 198 milj. euroa on vesihuollon ja 22,4 milj. euroa jätehuollon investointeja.

Rahoitus

Perustamislainat kuntayhtymän jäsenkunnilta ovat yhteensä 1,1 mrd. euroa, jonka lisäksi kuntayhtymällä on ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta nostettua pitkäaikaista lainaa vuoden 2021 lopussa ennusteen mukaan noin 689 milj. euroa. Tulorahoitus ei riitä kattamaan kuntayhtymän investointitasoa ja lainojen lyhennyksiä, minkä vuoksi suunnitelmakauden kaikkina vuosina joudutaan nostamaan uutta ulkopuolista lainaa. Ulkopuolisilta nostetun pitkäaikaisen velan määrä suunnitelmakauden lopulla on noin 897 milj. euroa. Lainoja lyhennetään suunnitelmakaudella yhteensä noin 227,7 milj. euroa.

Yhtymäkokoukselle esitetään, että talousarvion sitoviksi määrärahoiksi hyväksytään toimintamenojen osalta 206 165 000 euroa ja investointimenoiksi 220 350 000 euroa. Hallitus myös valtuutettaisiin ottamaan uutta pitkäaikaista lainaa vuoden 2022 talousarvion puitteissa enintään 169 900 000 euroa.

Pääkaupunkiseudun kaupunginjohtajien asettamat omistajaohjaustavoitteet

Pääkaupunkiseudun kaupungit Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen ovat valmistelleet vuosittain suurille kuntayhtymille HUS:lle, HSL:lle ja HSY:lle yhteiset omistajaohjaustavoitteet. Syksyn 2020 ja kevään 2021 aikana omistajaohjaustavoitteiden sisältö on uudistettu. Vuoden 2022-2025 tavoitteiden valmistelussa otettiin lähtökohdaksi se, että tavoitteet pysyvät koko tavoitekauden samoina, mutta tavoitteisiin liittyviä mittareita voidaan täsmentää vuosittain. Tällä tavoitellaan parempaa jatkuvuutta ja ennakoitavuutta kuntayhtymän näkökulmasta. HSY:lle asetetut tavoitteet ja niitä koskevat mittarit on esitetty alla olevassa taulukossa:

1. Tuottavuuden nousu vuosittain vähintään 1,5 %	2. Ympäristövastuullisuuden lisääminen	3. Vesi- ja jätehuollon toimivuuden parantaminen
Mittarit: 1. Tuottavuusohjelman laatiminen ja toimeenpano, investointiohjelman mitoitukset sekä muut tarvittavat toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi niin, että tarve vesihuollon tariffien reaalille hinnankorotuksille pystytään hillitsemään 2. Toimintamenot euroa/asukas	Mittarit: 1. Yhdyskunta- ja kotitalousjätteen kierrätysaste vuosittain, tavoitetaso 2022: vähintään 54 % 2. Kasvihuonekaasupäästöjen määrä HSY:n omassa toiminnassa ja ulkoisissa palveluissa, tavoitetaso 2022: enintään 150 000 t CO ₂ -ekv	Mittarit: 1. Asiakasryhmä- ja toimintokohtainen asiakastytyväisyys vuosittain

Koska toiminta- ja taloussuunnitelma ei ole kaikilta osin asetettujen tavoitteiden mukainen, edellytetään kuntayhtymän hallitusta jatkossa ottamaan talous- ja toimintasuunnitelman valmistelussa sekä muussa kuntayhtymän toiminnassa huomioon kuntayhtymälle asetetut omistajaohjauksen tavoitteet, kuten tuottavuuden kasvutavoitteen. Toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi ja investointiohjelman mitoituksen kriittinen tarkastelu ovat tarpeen mm. sen vuoksi, että vesihuollon tariffien reaalisia hinnankorotuksia voidaan hillitä.

Sidotun investointimäärärahan korottaminen

Hallitus esittää yhtymäkokoukselle kuntayhtymän sidotun investointimäärärahan korottamista 240 702 000 eurosta 257 796 000 euroon. Talousarviovuonna 2021 HSY:n sidottuja määrärahoja ovat toimintamenot ja investointimenot, joista investointimenojen ennakoidaan ylittävän vuonna 2021.

HSY:n tammi-elokuun investoinnit olivat yhteensä 140,9 miljoonaa euroa, josta 129,0 milj. oli vesihuollon ja 10,7 milj. jätehuollon investointeja.

Kokonaisinvestointien ennakoidaan vuositasona ylittävän talousarvion sidotun määrärahan (240,7 miljoonaa euroa) noin 17,1 miljoonalla eurolla. Vesihuolto ylittää talousarvionsa n. 20 milj. eurolla. Ylitys tulee lähinnä jätevedenpuhdistuksen uudisinvestoinneista eli Blominmäki-hankkeen kustannusennusteen muutoksista sekä pienemmässä määrin mm. raidehankkeiden aiheuttamista arvioitua suuremmista johtosiirroista. Jätehuolto alittaa talousarvionsa kolmella miljoonalla eurolla. Vesihuollon investointeja on pyritty sopeuttamaan määrärahan puitteisiin siinä määrin kuin se on mahdollista. Menossa olevien hankkeiden lykkääminen tai supistaminen ei ole kuitenkaan ole kuntayhtymän mukaan järkevää.

Hyväksyttävät hankesuunnitelmat

Yhtymäkokouksen hyväksyttäväksi esitetään Esplanadin ja Etelärannan alueen vesihuoltoverkostojen saneerauksen hankesuunnitelmaa. Investointikustannus on investointiohjelman mukainen 35,2 Me (alv 0 %). Hankkeen toteutusaika on vuosina 2024-2030.

Yhtymäkokouksen hyväksyttäväksi esitetään myös Kruunusillat-hankkeen toteutusvaiheen vesihuoltojärjestelyiden hankesuunnitelma. Hankkeen toteutusvaiheen HSY:n kustannukset syyskuun 2021 hintatasosta ovat enintään 37,1 milj. euroa (alv 0 %, sisältäen aiemmin sovitut toteutusvaiheen valmistelevat ja siihen liittyvät työt. Hankkeen suunnittelu on käynnissä. Aikataulun mukaan Hakaniemen sillan rakentaminen käynnistyy toteutussuunnitelmien valmistumisen jälkeen syksyn 2021 aikana.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto on 13.9.2021 § 10 antanut Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle lausunnon alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2022–2024.

Hallintosäännön 9 luvun 4 §:n mukaan konsernijaosto päättää mm. menettelyohjeiden antamisesta kuntayhtymien ylimmissä päättävissä toimielimissä päätettävistä asioista.

Konsernijaosto 17.11.2021 § 8

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) valtuuttaa apulaiskaupunginjohtaja va. Henry Westlin, varalla ympäristöjohtaja Katariina Rautalahti, edustamaan Vantaan kaupunkia Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän yhtymäkokouksessa 19.11.2021
- b) kehottaa yhtymäkokousedustajaa esittämään, että yhtymäkokous päättää edellyttää kuntayhtymän hallitusta jatkossa ottamaan talous- ja toimintasuunnitelman valmistelussa sekä muussa kuntayhtymän toiminnassa huomioon kuntayhtymälle asetetut omistajaohjauksen tavoitteet, kuten tuottavuuden kasvutavoitteen. Toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi ovat tarpeen mm. sen vuoksi, että vesihuollon tariffien reaalisia hinnankorotuksia voidaan hillitä; ja
- c) todeta, ettei yhtymäkokousta varten ole muutoin tarvetta antaa menettelyohjeita.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Täytäntöönpano: Konserniohjaus ja -valvonta

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus kaupunginhallituksella

Lisätiedot:

Konserniohjauksen päällikkö Riikka Kiljander-Kiiskinen, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)